

Motionens nummer 27

Motion till SULF:s kongress 2021

Alla doktorander ska ha en anställning från första dagen

Doktorander vid svenska lärosäten verkar under olika villkor, från urval till efter disputationen. Tack vare bland annat SULF:s opinionsarbete har numera de flesta doktorander anställning. Vissa lärosäten antar dock fortfarande doktorander med stipendieförsörjning för hela eller delar av sin utbildning. Dessa stipendier kan vara externt eller internt finansierade.

Externa finansiärer kan tillämpa villkor som minskar doktorandens trygghet och deras akademiska frihet. Exempelvis China Scholarship Council har tidigare stipulerat att doktoranden ska återvända till hemlandet inom viss tid efter disputationen, och att stipendiet ska återbetalas vid utebliven disputation. Doktorander med extern finansiering antas dessutom med den extra meriten att de bidrar till sin egen försörjning, vilket kan leda till en rättsosäker rekrytering av doktorander.

Det finns även lärosäten som tillämpar principen att doktorander finansieras med stipendium under sitt första år innan de får anställning, helt i enlighet med vad som tillåts enligt högskoleförordningen.

När doktorander med stipendier verkar vid en institution bidrar detta inte per automatik till att betala för de indirekta kostnader som finns kopplat till doktorandens verksamhet vid institutionen. Dessa kostnader måste istället fördelas på projekt som betalar medarbetare med lön.

Vi tror på att en ökad trygghet och en rekrytering på lika villkor medför högre kvalitet inom såväl forskning som undervisning vid våra lärosäten. Detta gäller även våra doktorander som därför bör vara anställda från första dagen av sin utbildning.

SULF/Uppsala hemställer därför att kongressen beslutar:

- att SULF fortsatt ska verka för att alla doktorander ska få en anställning, redan från första dagen av sin forskarutbildning;
- att SULF ska verka för att Högskoleförordningen 5 kap 4§ samt 7 kap 36§ förändras för att säkerställa att alla doktorander ska vara anställda från dag 1 utan möjlighet att göra undantag och tillåta stipendiefinansiering.

För SULF/Uppsala
Cajsa Bartusch, Ordförande

Bilaga

Utdrag ur Högskoleförordningen:

5 kap 4 § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium ska efter ansökan anställas som doktorand senast när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på forskarnivå på heltid som avses leda till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Detta gäller dock inte om rektorn har beslutat att dra in doktorandens resurser enligt 6 kap. 30 §. Förordning (2017:947).

4 a § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 4 § om stipendiet lämnas inom ramen för

1. ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram där stipendier utgör vedertagen finansieringsform med skäliga stipendievillkor och den antagande högskolan har insyn i dessa villkor och i hur stipendiet betalas ut, eller

2. ett av Europeiska unionen finansierat program eller andra samarbeten, där stipendier med skäliga stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för den antagande högskolans medverkan. Förordning (2018:525).

7 kap 36 § Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och

2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och regioner och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivå på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige. Förordning (2019:1014).